

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Emilies Hjertebanken

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Emilies Hjertebanken", i Heiberg, Johan Ludvig: *Dramatik i udvalg*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 429. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl04val-shoot-workid112646/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dramatik i udvalg

Emilies Hjertebanken.

Vaudeville-Monolog

Første Gang opført paa det Kongelige Theater
den 13. Mai 1840.

Skuepladsen forestiller et Værelse, med Dør i Baggrunden og Vindue paa Siden. Det er Aften, Værelset er oplyst.

EMILIE (*Kommer hurtigt ind fra Baggrunden, løber hen til Vinduet, og seer ud.*)

EMILIE.

Nei, den kjørte forbi! Jeg troede saavist, at det var Vognen til os. Ja ja! saa maa den vel komme om lidt. (*Hun træder frem.*) O hvor mit Hjerter banker! Men det er af Glæde, af Forventning. Et stort, et pragtfuldt Bal! Hvad det vil sige, det veed kun Den, som har forsøgt det! ... Men det er sandt, jeg har jo endnu aldrig forsøgt det; maaskee er det just derfor, at mit Hjerter banker. Hjemme i Præstegaarden hos min Fader, der har jeg jo rigtignok mange Gange dandset om Søndag Aften, naar Degnen kom og spillede paa vort gamle Hakkebræt af et Claveer. Men det havde dog ingen Art. Han spillede nu altid Menuetter, for Andet kunde han ikke, og saa valsede vi til Menuetterne; det gik meget daarligt. Og desuden var der næsten ingen Cavalerer; jeg maatte altid dandse med en af de andre unge Piger, – og det er dog ikke noget Rigtigt. Men nu har min gode Tante taget mig med sig herind til Kjøbenhavn, hvor jeg skal være i en heel Maaned og fornoie mig. O jeg har allerede moret mig saa deiligt! Men iaften skal jeg paa det første Bal! og dandse efter Straussiske Valse! ... Strauss! ja det er *min* Mand! – O hvor mit Hjerter banker!

Mel. En Vals af Strauss.

Allegretto.

1. Vei, In - tet i Ber - den kan lig - nes ved et Val! En
Di - ge, som han - jef, hun virter i sit Kald. Har først kun De -
che - stret be - gyndt sit Epil, strax maae sig Gudsber - ne
fint - te ber - til. In - den Nu - sit kan de -
lig - nes ved To - ner - ne af den for - tryl - ten - de
Strauß - je - Re Bald. Strauß - ba - rer Palme - ne, Strauß - ba - rer
Kro - ner - ne! Saae jeg ham, faldt jeg ham vist om hans Fald.
Hvad han kan gi - ve for ma - ge - lø - se Ting! Hvo ham kun
hører, maad beti - e sig om - kring; hans Nu - e blev til et

2.

For nylig min Tante til Lumbye tog mig hen,
Vist aldrig den Aften forglemmer jeg igjen.
Først sad jeg saa stille, med Øret spændt,
Nøie jeg agted paa hvert Instrument.
Men da nu Tonerne jublende slynged sig,
Ligesom Aander, der snoe sig i Dands,
Blev jeg urolig, paa Stolen jeg gynged mig,
Hvirvelen henrev min Fod og min Sands.
»Sid stille!» sagde min Tante, næsten vred.
– Jeg kan ei, Tante! det er Umulighed.
– »Gjør ingen Opsigt! dig ikke blameer!»
– Tante! den syvende Himmel jeg seer!

3.

Og vidste jeg end, at mit Liv gik i Kehraus,
Jeg troer knap, jeg modstod Musiken af min Strauss,
Og fik jeg at høre ham selv dertil,
Vist jeg mig dandsed ihjel ved hans Spil.
Tante! din Vrede dig lyser af Minerne,
O men tilgiv og mig skaan for din Spot!
Hele min Sjæl er nu hos Violinerne,
Basserne, Hornene, Fløite, Fagot.
Hvor er det muligt at holde sig i Ro?
Du selv jo rokker, vi rokke begge To;
Ja, stod den her paa det magiske Sted,
Tante, din Dragkiste dandsede med!

Ja, det er rigtignok en anden Musik end den, som Degnen op-
vartede os med! Jeg maa lee, naar jeg tænker paa hans gammeldags

Viser. Det er forresten en meget god gammel Mand, og jeg holder virkelig af ham; men det var dog næsten traurigt, naar han satte sig ved Claveret, og sang med Taarer i Øinene:

Mel. En tydsk Folkesang.

Andantino.

1. Høit paa en Øreen en Kra = ge -
Sim se = la = dim bam ba se = la = bu se = la = dim -
høit paa en Øreen en Kra = ge fob.

2.

Saa kom en hæsliq Jæger -
Sim seladim bam ba seladu seladim -
Saa kom en hæsliq Jæger
Hen.

3.

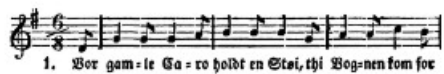
Han skjød den stakkels Krage -
Sim seladim bam ba seladu seladim -
Han skjød den stakkels Krage
Ned.

Og naar man saa spurgte ham: »Hvad saa Mere?» - svarede han: »Der er ikke Meere; naar Kragen er død, saa er Historien ude.« - Ja, det er jo meget eensformigt hjemme i Præstegaarden. Det

forstaaer sig, jeg er jo glad nok hos mine Forældre og Søkende; men Fornøielser har man ikke mange af, og Fornøielser vil man dog gjerne have engang imellem. Men derfor blev jeg ogsaa glad, og det tilgavns, da min gode Tante, som just var i Besøg hos os, sagde til mig en Dag: »Hør, Emilie, kunde du ikke have Lyst at følge med mig til Kjøbenhavn og blive en Maaned's Tid hos mig, og komme paa Bal og paa Comedie, og faae nye, smukke Klæder, som jeg skal lade gjøre til dig?» – Hvad jeg svarede, det veed jeg ikke, thi jeg var nær besvimet af Glæde. De maatte give mig Vand at drikke, og jeg fik en Hjertebanken! ja det faaer jeg nu altid, naar jeg glæder mig til Noget. Jeg kunde ikke sove i mange Nætter, saadan tænkte jeg paa den Lykke, som forestod mig, og naar jeg endelig faldt i Søvn, saa drømte jeg derom. O jeg blev saa utaalmodig! Hvergang min Tante vilde reise, saa sagde baade Fader og Moder: »Aa nei! endnu ikke! De maa ikke saa hurtigt forlade os; bliv her endnu idetmindste i otte Dage!» O, hvor mit Hjerte saa bankede af Skræk over, at hun skulde sige Ja! – Et Par Gange fik de hende overtalt, men endelig sagde hun, at nu skulde det være Alvor: »Imorgen Klokken otte reise vi.» – Imorgen? ja det er godt nok, men først kommer den lange Nat! O den Nat glemmer jeg aldrig! Hvert Øieblik sprang jeg op af Sengen for at see, om Klokken ikke snart var otte. Jeg kunde ikke begribe, at de Andre kunde ligge og sove, ligesom der Intet var iveien. »Sover du, Moder?» sagde jeg et Par Gange. »Ja vist gjør jeg,« svarede hun: »Ti stille, og skynd dig at sove.« – Ja det var lettere sagt end gjort. Endelig var Natten forbi, Morgenen kom; den store, grønne Bornholmer slog: eet, to, tre, fire, fem, sex, syv, otte

Mel. En Steiermarker.

Allegretto.

1. Vor gam-le Ga-ro holdt en Stai, thi Bog-nen kom for

Dø-ren; min Ruf-fer og mit Rei-se-tøi blev

baa-ret ud af Sø-ren. En Wo-skil-søn i

Strak-ke rød paa Hul-ten sad, han var saa sød; han

blø-iv, han blø-s-ke: Du-i-s- bu, du-i-s- bu, du-i-s-

du bu-bu du, du-i-s- bu, du-i-s- bu, du-i-s- bu bu-bu du.

2.

Saasart jeg hørte Hornets Lyd,
Jeg alt fik Hjertebanken,
Thi Reisen, som en Tusindfyrd
I Blomster, stod for Tanken.
Vel gav ei Hornet Straussisk Klang,
Dog slog mit Hjerte hver en Gang
Det blæste, det blæste:
Duidu duidu duidu du du du.

3.

O Lykke, naar man let i Sind
Saa let ad Veien ruller,
Foran os Alt i Rosenskin,
Det mørke bag vor Skulder!
De raske Heste fare frem,
Og Postillonen muntre dem,
Han blæser, han blæser:
Duidu duidu duidu du du.

4.

Enhver Station, man kommer til
Os ei blot friske Heste,
Men Eventyr forskaffe vil;
Hvis ei, vil nok den næste.
Kun fremad higer Længslens Magt;
Ad Alt, som er tilbagelagt,
Man blæser, man blæser:
Duidu duidu duidu du du!

Og saaledes gaaer det mig ogsaa nu: Fremad, fremad! jeg kan ikke taale at vente. Hvor bliver dog ogsaa den Vogn af? (*Seer ud af Vinduet.*) Nei, endnu er den der ikke. (*Kommer tilbage.*) Det er da ogsaa kjedeligt! Hvad skal jeg dog tage mig for, medens jeg venter? Mit Toilette er for længe siden færdigt; paa det er der Intet at forbedre; jeg kan umuligt blive nettere end jeg er. – Det forstaaer sig, jeg kunde jo benytte Tiden til at overveie min Tantes gode Raad og Formaninger om, hvordan jeg skal bære mig ad paa Ballet. Men det kan ikke nytte; jeg veed, jeg kan ikke rette mig derefter; det veed jeg iforveien, og det har jeg ogsaa allerede sagt hende. Hun kaldte mig dog ind til sig iformiddags, og sagde til mig meget alvorligt (*seer just ned ad sin Kjole*). Gud! hvad det er for deilige Blomster! ... de ere kjøbt hos Glassing. Min Tante er dog uendelig god imod mig! Nei, saa sagde hun, i en meget alvorlig Tone:

Mel. af Den skønneste Dag i Livet:
For det Første til Stadsmusikanten.

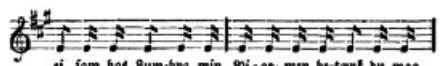
Allegro non troppo.

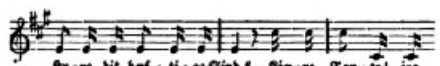
1. „Hør, Gæst, lad dig nu sige! Du maa

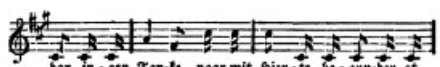
sidde paa Balilet saa stiv som en Pinde. Gjør kun

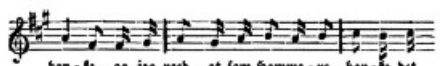
ei som hos Rumbe, min Pi-gæ, men betænk, du maa

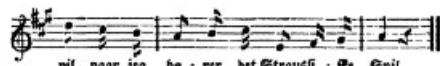
kyrre dit hof-tige Sind.“—Kjære Tanke! jeg

har ingen Tanke, naar mit Hjerte besøger at

banke, og jeg veed, at som samme rebanke det

vil, naar jeg hører det Strausfske Spil.

2.

«Eet endnu: Hvis en Laps engagerer
Dig til Vals og Galop; gjør du rigtigt og ret,
Naar med Høflighed du refuserer;
Det er nok, naar du siger, du troer, du er træt.»

– Kjære Tante! jeg har ingen Tanke,
Naar mit Hjerte begynder at banke;
Og jeg veed, det vil banke med Tacten omkaps,
Naar til Dandsen mig fører en Laps.

»Hør,« sagde min Tante: »det er aldrig rigtigt fat med den Hjertebanken; du maa vist have en Skade i Hjertet; det er bedst, vi spørge en Doctor tilraads.« – Nei, Tante! vor Herre bevar os! Nu skulde jeg nok være kommen til Kjøbenhavn for at tage Draaber og Pulvere? Nei Tak! jeg er kommen for at dandse og fornøie mig. *Min Hjertebanken* har Intet at betyde, den kommer blot af Uro, af Utaalmodighed, af Forventning, – ligesom i dette Øieblik (*Løber til Vinduet*). Men hvor bliver dog ogsaa den Vogn af? (*Kommer tilbage*.) Det er jo forskrækkeligt! Klokken er lige paa Slaget. En Vogn burde altid komme en Time inden den Tid, man har bestilt den til.

Mel. *En Vals af Strauss.*

Molto Vivace.

Mit Hjer-tes Ban-ken selv jeg ik-ke
fat-ter; nu staaer det stil-le, nu staaer det
at-ter. O hvil-ken Lyk-ke, hvor Lyk-ke og Lo-ner
spil-le, sig frem at stil-le ved He-stens

Pragt! - For Musi - kens Kan - de - hør mig for - kendt sit
Æroldsboms - orb, og mig Ly - den dra - ger, dra - ger hen med
Ragt, og det Slag, mit Hjer - te slaaer, ti - ge - ned i
Ho - den naaer, som i Øis - vel bvei - es, bvei - es u - forlagt, -

Mit Hjertes Banken selv jeg ikke fatter;
Nu staaer det stille,
Nu slaaer det atter.
O hvilken Lyst, hvor Lys og Toner spille,
Sig frem at stille
Ved Festens Pragt! -

Gid kun Vognen var her snart!
Gid den skjød den samme Fart
Som min Længsel, fremad, fremad, Glædens Veil!
Jeg kan Andet ei forstaae,
End at Kudsk og Heste maae
Have samme glade, glade Hast, som jeg.

Mit Hjertes Banken selv jeg ikke fatter;
Nu staaer det stille,
Nu slaaer det atter.

Ø kvil - ten sigt -

(Man hører Rummelen af en Vogn.)

Der er Vognen!

*(Hun løber hurtigt ud, idet Orchesteret
ender Melodien):*